

Презентація на тему:

«Адміністративне право України»

Виконали: Кирюхін Олександр, Соколов Сергій, 10-Б клас.

Адміністративне право України

Адміністративне право - самостійна галузь права, яка відрізняється від інших галузей власним предметом і специфічним методом правового регулювання суспільних відносин за допомогою яких держава регулює суспільні відносини у сфері державного управління.

Предмет адміністративного права складає широкий комплекс суспільних відносин, що виникають в процесі реалізації функцій державного управління, у зв'язку із здійсненням широкої і різноманітної виконавчої і розпорядливої діяльності.

Адміністративному праву належить особлива роль в механізмі правового регулювання — воно виступає необхідним і важливим інструментом управління соціальними процесами в суспільстві. Інакше кажучи, адміністративне право — це управлінське право, яке відрізняється від інших галузей права специфікою предмету, методу регулювання і структурними особливостями.

Рамки регулювання адміністративного права

Адміністративному праву властиві певні рамки правового регулювання — це сфера діяльності виконавчих органів і суспільні відносини управлінського характеру, які складаються в цій сфері. Вони виникають, розвиваються і припиняються між:

1. Суб'єкти виконавчої влади різного організаційно-правового рівня;
2. Органами виконавчої влади і підлеглими ним підприємствами;
3. Установами, організаціями;
4. Органами виконавчої влади, не зв'язаними безпосереднім підпорядкуванням;
5. Органами управління і органами громадських організацій;
6. Органами виконавчої влади і громадянами.

Частини адміністративного права України

- Загальна частина: об'єднує адміністративно-правові норми, які регулюють: основні принципи управління, правовий статус суб'єктів управління, форми та методи їхньої діяльності.
- Особлива частина: об'єднує адміністративно-правові норми, які регулюють управління в різних сферах суспільного життя (наприклад, в економічній, соціально-культурні сферах, тощо)
- Спеціальна частина: об'єднує адміністративно-правові норми, які регулюють діяльність конкретних державних органів (контрольно-ревізійні органи, податкова адміністрація, митна служба, органи Служби безпеки, внутрішніх справ тощо).

Джерела адміністративного права

Виділяють такі групи джерел адміністративного права:

1. Конституція України — має для адміністративного права установчий характер, оскільки містить ряд приписів, які є вихідними для нього. Так, в Основному Законі визначається статус Президента України, структура Кабінету Міністрів України, закріплюється система органів державної виконавчої влади тощо.
2. Закони — є найсуттєвішим джерелом адміністративного права в міру того, наскільки вони містять норми, що стосуються цієї галузі, закріплюють механізм реалізації державної виконавчої влади, інших органів держави. Okремо серед джерел, які мають силу закону, можна виділити кодекси: Кодекс про адміністративні правопорушення, Митний кодекс.
3. Укази і нормативні розпорядження Президента України.
4. Постанови і нормативні розпорядження Кабінету Міністрів України, рішення Ради міністрів Автономної Республіки Крим.
5. Міжнародні договори і угоди та виконавчі приписи до них.
6. Акти центральних органів виконавчої влади України та Автономної Республіки Крим: міністерств, державних комітетів. Головних управлінь.
7. Акти місцевих державних адміністрацій.
8. Рішення рад та виконавчих органів місцевого самоврядування.

Суб'єкти адміністративного права

Під **суб'єктами** права розуміють учасників суспільних відносин, яких юридична норма наділяє правами та обов'язками.

Основний вид суб'єктів адміністративного права — громадяни держави.

Адміністративно-правовий статус громадян є складовою частиною їх загального правового статусу і включає такі елементи:

Адміністративну правоздатність і дієздатність (*правосуб'єктність*);

Права та обов'язки у сфері державного управління;

Адміністративно-правові гарантії прав і свобод громадян;

Адміністративна **правоздатність** — здатність індивіда бути носієм прав і обов'язків у сфері державного управління.

Повна адміністративна правоздатність настає з 18 років, але може бути обмежена з таких причин:

- Душевна хвороба;
- Інвалідність позбавляє права на управління транспортним засобом;
- Судимість або відсутність спеціальної освіти не дає можливості займати ряд посад у державному апараті.

Державна служба

Державною службою в Україні визнається професійна діяльність осіб, які обіймають посади в державних органах та їхньому апараті та на яких покладено практичне виконання завдань і функцій держави.

Ця категорія осіб є державними службовцями, має відповідні службові повноваження і одержує заробітну платню за рахунок державних коштів.

Державну службу необхідно розглядати в аспекті виконання службовцями своїх обов'язків у державних організаціях, а саме: в органах державної влади, підприємствах, організаціях та установах.

Державна служба здійснюється на професійній основі. Такий порядок обумовлюється необхідністю забезпечення неперервної, компетентної діяльності державних організацій.

Правовий інститут державної служби складають норми конституційного, трудового, цивільного, фінансового та інших галузей права. Вони регламентують правовий статус державних службовців, у тому числі й порядок проходження державної служби, види заохочень і відповідальності службовців, обмеження, пов'язані з прийняттям і проходженням державної служби, підстави припинення державної служби.

Державні службовці, їх права та обов'язки

Державний службовець - це особа, яка на законних підставах обіймає посаду в державних органах. Слід особливо наголосити, що не будь-яка особа, що працює в державних органах чи організаціях, є державним службовцем. Державним службовцем людина стає тільки в тому випадку, коли вона працює на посаді державного службовця.

Адміністративно-правовий статус державних службовців складається з основних прав та обов'язків службовців. Доцільно в ракурсі розгляду адміністративно-правового статусу звертати увагу на обмеження, що виникають у особи, яка має намір стати або вже є державним службовцем. Основою для розгляду прав, обов'язків та обмежень державних службовців є положення Закону України від 16 грудня 1993 р. № 3723-XII «Про державну службу».

Основні права державних службовців:

- одержувати від державних органів, підприємств, установ і організацій необхідну інформацію з питань, що належать до їхньої компетенції;
- вимагати затвердження керівником чітко визначеного обсягу службових повноважень за посадою службовця;
- на просування по службі з урахуванням кваліфікації та здібностей, на участь у конкурсах на заміщення посад більш високої категорії;
- на соціальний і правовий захист відповідно до статусу

Основні обов'язки державних службовців:

- додержання в роботі чинного законодавства;
- безпосереднє виконання покладених на них службових обов'язків;
- збереження державної таємниці, інформації про громадян, що стала їм відома під час виконання службових обов'язків, а також іншої інформації, яка згідно з законодавством не підлягає розголошенню;
- діяти в межах своїх повноважень.

Адміністративні правопорушення

Адміністративний проступок - суспільно шкідлива, протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на права і свободи громадян, права і законні інтереси юридичних осіб, власність, громадський порядок і громадську безпеку, встановлений порядок діяльності державних органів та установ і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність.

Види адміністративних правопорушень

В КпАП адміністративні правопорушення згруповано в розділи залежно від сфери, в якій вони вчиняються, або виду відносин, на які вони посягають. Розділами 5-15 передбачено такі види правопорушень:

- адміністративні правопорушення в галузі охорони праці і здоров'я населення;
- адміністративні правопорушення, що посягають на власність;
- адміністративні правопорушення в галузі охорони природи, використання природних ресурсів, охорони пам'яток історії та культури;
- адміністративні правопорушення в промисловості, будівництві та у сфері використання паливно-енергетичних ресурсів;
- адміністративні правопорушення у сільському господарстві;
- порушення ветеринарно-санітарних правил;
- адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку;
- адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою;
- адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницькій діяльності;
- адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації;
- адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку;

Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління. Митним кодексом і Законом "Про боротьбу з корупцією" передбачено відповідальність за окремі види адміністративних правопорушень, не включені до КпАП, — за порушення митних правил і корупційні діяння відповідно.

Ознаки АП

Аналіз ст. 9 КУпАП дає можливість виділити ознаки адміністративного проступку (правопорушення).

По-перше, це виключно діяння, тобто дія чи бездіяльність. Звідси випливає, що думки, бажання чи інші вияви психічної діяльності юридичного значення не мають.

По-друге, до ознак адміністративного правопорушення належить його протиправність, тобто заборона адміністративно-правовими нормами відповідного діяння як такого, що завдає шкоди чи загрожує небезпекою. Сутність протиправності полягає в тому, що конкретне діяння визнається адміністративним правопорушенням, якщо воно передбачене як таке чинним адміністративним законодавством.

По-третє, важливою ознакою адміністративного правопорушення є винність. Винність передбачає наявність у особи відповідного власного психічного ставлення до свого діяння і його наслідків. Законодавець вважав за необхідне вказати на форми вини, що мають юридичне значення. Це умисел і необережність. Умисел може бути прямим чи непрямим. Необережна вина виявляється у формі самовпевненості чи недбалості.

По-четверте, обов'язковою ознакою адміністративного правопорушення є адміністративна караність. Караність означає, що за вчинення конкретного порушення адміністративним законодавством передбачається відповідне покарання. Це дозволяє відмежувати правопорушення від інших протиправних вчинків, які не спричинюють застосування адміністративних стягнень.

Так, правила користування засобами морського транспорту досить великі й містять значну кількість приписів, які зобов'язують особу вчинювати чи не вчинювати певні дії. Проте порушення тільки двох пунктів з цих правил спричинює накладення адміністративних стягнень.

По-п'яте, юридичною ознакою адміністративного правопорушення є об'єкт посягання. Це діяння, що посягають на державний чи громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління. Конкретні об'єкти, посягання, які роблять діяння адміністративним правопорушенням, визначені статтями 41—212 Особливої частини КУпАП.

Адміністративна відповідальність

Адміністративна відповідальність виступає одним з видів юридичної відповідальності. Під адміністративною відповідальністю слід розуміти застосування уповноваженим органом чи посадовою особою адміністративного стягнення до особи, яка вчинила правопорушення, що за своїм характером не тягне за собою відповідно до чинного законодавства кримінальну відповідальність.

Адміністративній відповідальності притаманні ознаки, що властиві й юридичній відповідальності.

Адміністративна відповідальність встановлюється законами й підзаконними актами чи їхніми нормами про адміністративні правопорушення. У цих актах визначаються склади адміністративних правопорушень і санкції, а в деяких випадках - і порядок їх застосування. На відміну від цього, кримінальна відповідальність встановлюється виключно законами; дисциплінарна - законодавством про працю, а також іншими законами, підзаконними актами, що встановлюють особливості положення окремих категорій працівників; матеріальна відповідальність - законодавством про працю, цивільним законодавством, а в окремих випадках - і нормами адміністративного права.

В основі адміністративної відповідальності лежить адміністративне правопорушення, кримінальної відповідальності - злочин, дисциплінарної - дисциплінарний проступок, матеріальної - спричинення матеріальної шкоди.

Суб'єктами адміністративної відповідальності виступають як фізичні особи, так і колективні утворення, а за кримінальної відповідальності - тільки фізичні особи.

Особливість адміністративної відповідальності полягає в тому, що адміністративні стягнення накладаються спеціально уповноваженими органами виконавчої влади і посадовими особами чи суддями; кримінальне покарання накладається виключно судами.